

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 15—
za pol leta 7-50
za četrt leta 3-80
za 1 mesec 1-30
Posamezna številka 30 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuj, hiša zdravnika dr. Štuhca.

Rokopisi se ne vrnejo.

Telefon št. 46.

Štev. 3

Ptuj, 20. aprila 1919

I. letnik

Vstajenje.

Krist je vstal!

Tako se pozdravljajo na dan vstajenja naši pravoslavni bratje Srbi. Objemajo in poljubljajo se ter tako izražajo svojo radost nad najlepšim praznikom, nad vstajenjem.

Krist je vstal!

Vstal je in premagal smrt, v katero so ga obsodili njegovi zlobni sovražniki. Obsodili so ga na smrt, da bi v kali zadušili njegov nauk ljubezni. Toda njihov namen se jim ni posrečil.

Krist je vstal!

S svojim vstajenjem je potrdil vero človeštva, ki je tisočletja upalo na odrešenje.

Dal je vsem zatiranim in preganjanim upanje na vstajenje, da niso obnemogli v svojem trpljenju. Tudi naš narod je vstal! Premagal je stoletno suženjstvo, v katero so ga obsodili vladoblepni sovražniki. Vklenili so ga v težke verige, da se ne bi zavedel svojih človeških pravic.

Toda narod je pretrgal spono suženjstva in vstal k novemu življenju.

Vstajenje samo še ne zadustuje. „Vstani in hodi!“ je rekel Kristus k mladeniču, kterega je zbudil od smrti. S hojo naj dokaže, da živi. Tako tudi ti, narod jugoslovanski, vstani in hodi svojo pot v svet. Z delom dokaži, da si vreden nove prostosti. Naj oživijo zamrli in odreveneli udje narodnega telesa. Vstajenje nam bodi začetek novega življenja in neumornega dela!

Nedeljski shod v Ptuj.

Pretečeno nedeljo priredila je jugoslovanska demokratska stranka javen shod v Ptujem narodnem domu. Kljub neugodnemu času je bila dvorana nabito polna. Kot govornik nastopil je g. profesor Franjo Voglar, poslanec narodnega predstavnštva v Beogradu.

V svojem govoru je očrtal naše trpljenje pred vojsko, zlasti pa v ravno prestalem, reke krvi zahtevajočem klanju, v borbi med Slovani in vse uničujočem Nemštvu, ki je hotelo zagospodariti na rujinah celega sveta. Huje ko Huni in Turki uničevali so ti vse, kar si je zgradil svet v stoletnem trudu, z brezvestnim tiskanjem in preplavljanjem papirnatega denarja nakupili dolgov, za katere sedaj iščejo plačnikov, kateri bi jim naj dajali povrh še jesti, ker drugače poginejo gladu.

V dosego tega cilja skušajo njih agenti begati naše ljudstvo, bočejo zapeljati tega k nemiru—bolševizmu, da bi potem njihove tolpe mogle ropati in izvajati nasilja v naših krajih, kjer se še nekaj dobi. Mi smo se s svojim lastnim trudom že deloma uredili našo svobodno državo, s svojim redom pridobili spoštovanje sveta in pokazali temu, da smo vredni svobode in zreli, si urediti svojo domačijo tako, da bo nam res ljubeča mati in ljubljena domovina.

Radi tega pa proč s hujskači in kdor ni zadovoljen v naši hiši, odprta so mu vrata in naj gleda, da odide s prvim vlakom, če

V našem vlakcu vozečemu v Budimpešto sta prišla dva železniška delavca ter sta nas prosila za kruh rekoč, da sta vsled glada oslABLJENA.

V nemško-avstrijski republiki sta vozila takrat po glavnih progah samo dva vlaka. Predvsem manjka vagonov, ker so jih Italijani pobrali že skoro do takrat tritisoč. Nadalje pa je manjkalo tudi premoga. Proga je bila vsled tega prav brez življenja. V restavracijah je bilo dobiti samo izjemoma pivo, družega prav nič.

V Lincu sem videl na dveh hotelih napise da vsled pomanjkanja živil ne servirajo jedil.

Prepričan sem da so nam dali v vlakcu invalidnim častnikom, kar so pač dobrega imeli. Jedli smo predvsem polento in riž. Na Ogrskem je bilo le malo boljše. Bilo je videti preveč prebivalstva, begunci iz Češko-Slovaške, iz Banata in Bačke so natlačeni po Budimpešti, ki šteje 3 milijone prebivalcev dočim je prej štela 1 milijon prebivalcev.

Njihovo edino upanje je bilo, da zapuste Jugoslovani Bačko in Banat, ker drugače Ogrji baje ne bodo mogli živeti. Zbirali so armado da bi pregnali Romune in Čehoslovake iz „Ogrske“. Med zbiranjem armade so gonili vojaki z nasajenimi bajoneti cele črede komunistov skozi mesto vjete. Na desetisoče brezposelnih je živelo od podpore. Polom je bil pred durmi. Moral je nastopiti posebno vsled tega, ker je ogrska izgubila najrodovitnejše pokrajine in Karolijeva vladanina imela moči niti volje ustvariti času odgovarjajoče reforme.

pa tega ne stori sam, treba ga je pognati čez mejo, kjer se brezpostavno kolje naprej in umira gladu.

Naše Srbske brate pa naj puste ti hujskači na miru, ker mi vemo, da so nas osvobodili le ti prejšnjega jarma, se borili kot levi za svojo in našo svobodo in še stoje danes po sedemletni vojni, če ravno sami svobodni in prosti, z nabito puško pripravljeno štiti in braniti nas, svoje brate, pred požrešnostjo in roparstvom Madžarov, Nemcev in Lahov. In tem priprostim junakom jedn-k je njih in naš vodja, naš kralj, ki sam kot njegovi predniki in naslednik ni in ne bode miroval prej, da je svoboden zadnji naš brat, ki pa tudi to stori dejanski, če treba, sam s puško v roki, ne pa kot naši prejšnji vladarji z lažmi in razkošju z vlačugami.

Res je, da so v tem vseuničujočem boju trpeli tudi naši živci, draginja je narastla, ali vsaj dobimo, kar potrebujemo, prej pa vkljub obilici denarja dobiti ni bilo ničesar in če bi nam gospodarili še danes Nemci, šel bi še davno zadnji rep iz hleva, slednje zrnje iz kašte, hodili bi nagi in bos, ter umirali gladu. Res še ni vse tako, kakor bi moralo biti, kakor si želimo, ali niti Bog ni ustvaril sveta v enem dnevu in treba še le malo potrpljenja, ker živeža in blaga so luke polne, in kmalu pride tudi k nam.

Besede našega regenta Aleksandra: „Zemlja je le božja in tega, ki jo obdeluje“, hočemo izvesti do pičice. Izginiti morajo sužnji v Bosni, izginiti vse feudalne pravice grajščakov in židov, kar ima kdo več, ko 100

V Jugoslaviji je najboljše.

Ko sem se nedavno vračal kot osvobojen vjetnik iz Italije, sem potoval s prav po časnim sanitetnim vlakom preko Inomosta, Solnograda, Linca, Dunaja, torej skoz celo nemško avstrijsko republiko preko Budimpešte v Zagreb, torej skoz celo madžarsko republiko, domov v slovenski del Jugoslavije.

V nemško avstr. republiki so nam povedali na mnogih krajih, da imajo jesti samo to, kar jim nudi švicarska in italijanska milost. Ves čas potovanja smo slišali samo tožbe glede stradanja. Videli smo, da tam misli vsak človek samo to, kje bi si kaj kupil da bi se najedel.

Dunajčani so hodili na Tirolsko, kjer je še bilo v nekaterih dolinah dobiti živil.

Deželni odbor tirolski jim je zaprl vrata ter jih ni pustil notri.

Na Dunaju mi je kazal železniški sprevodnik svojo krušno karto iz te sem razvidel, da je od 9 dni dobil kruh samo ob štirih dneh. Po izpovedbi tega sprevodnika je dnevna porcija kruha 1 prst debela in eno dlan velika. Zajutrek je prazna črna kava, obed zelje in repa ker te pridelke dobavi dunajska okolica. Takoj po izstopu iz dunajskega kolodvora se mi je kazala žalostna slika: dekleta vsaj navidezno iz boljših rodbin, ki so vpraševale za kruh in pri tem ne dvoumno gledale. . .

Človek v Nemški Avstriji in na Ogrskem je duševno ubit. Vsakdo se zaveda, da živi na razvalinah prejšnje velike države.

Vsakdo tudi ve, da tem razvalinam manjkajo predpogoji, da bi nastale iz njih zdrave, trdne in gospodarsko fundirane stavbe. Čul sem od svojih nemških in ogrskih sopotnikov samo tarnanje glede bodočnosti, ravnotako kakor glede sedanjosti.

Ko smo prišli v Koprivnico, ki je prva postaja na jugoslovanskem ozemlju proge, po kateri sem se vozil, so vstopili naši vojaki ter z velikim veseljem pripovedovali, da vlada pri nas red, samozavest in četudi je draginja, se za denar vse lahko dobi. Videli smo, da z veseljem in ponosom delajo službo, kajti pristavili so: „samo Italijan nas jezi ter ga bo še treba vun vreč.“

Istina je, da pomanjkuje vrednosti denarja in zaprtje mej povzroča v Jugoslaviji gospodarsko sibekejšim slojem težko življenje.

A pri nas imamo zavest, da smo sedaj vzrastli, da so dani vsi prepogoji za gospodarsko ugodno življenje v bodočnosti, in se bo tudi vse drugo z časom uredilo. Kdor je hodil drugod ve, da je pri nas zlo vendar še najmanjše in da traja sigurno samo mimogrede, ako nam ne zmanjka razuma in ravnotežja, ravno v tej dobi, v kateri bi ga morali še prav pokazati.